

MESTO Nové Mesto nad Váhom

Komisia pre ochranu životného prostredia

Zápis č. 4/2023

z výjazdového zasadnutia komisie zo dňa 04. mája 2023

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

- 1. Komentovaná prehliadka areálu, prírodné záhrady a odborný výklad na tému dažďová záhrada (zachytávanie dažďovej vody).**

K bodu č. 1:

Výjazdové zasadnutie komisie otvoril predseda komisie Ing. Kopunec, ktorý privítal prítomných členov komisie a zástupcov novovznikajúceho centra ŽiTo v SÝPKE v Moravskom Lieskovom. P. D. následne predstavila centrum a plánované činnosti.

Ide o E.K.O centrum (E – environmentálne, K – kultúrne, O – občianske centrum), ktoré je budované v areáli bývalého Štátneho majetku v Moravskom Lieskovom (pôvodne hospodársky dvor). Cieľom E.K.O. centra je prepojiť prírodu s kultúrou, budovať prírodné záhrady a rozvíjať vzťahy medzi prírodou a ľuďmi.

Prerobená budova sýpky bude slúžiť ako kultúrne, spoločenské a vzdelávacie centrum, kde budú prebiehať prírodovedné, vlastivedné a environmentálne prednášky, workshopy, tvorivé diela, možné sú i menšie kultúrne podujatia. Druhé poschodie sýpky bude slúžiť ako minigaléria a najvyššie poschodie bude využívané ako multifunkčný priestor. Plánovaná je aj raw reštaurácia s lokálnymi produktami od miestnych výrobcov.

Pri sýpke sú vytvorené prírodné záhrady (dažďová záhrada, suchý biotop, mokrad', bylinková záhrada, záhon z rastlín, ktoré sa prirodzene vyskytujú v oblasti Bielych Karpát a pod.). Cieľom je ukázať návštevníkom centra a verejnosti prírodný prístup k budovaniu záhrad a záhonov tak, aby sa zachytávala dažďová voda v prírode, aby boli v záhonoch používané druhy rastlín, ktorým stačia prirodzené zrážky a nevyžadujú doplnkovú závlahu. Pri dobrom založení záhona sa minimalizuje aj potreba údržby záhonov. Pri výbere rastlín je kladený dôraz aj na to, aby bola záhrada zaujímavá a prístupná v každom ročnom období. Pri každom type záhrady sú informačné panely s odbornými popismi.

Súčasťou areálu je aj ovocný sad. Vysadené sú ovocné stromy a aj drobné ovocie.

Areál je doplnený prírodnými prvami pre deti, zvonkohrami, hmyzími domčekmi a ukážkami rôznych prírodných javov (napr. vodný cyklus, kompostovanie, biodiverzita v záhrade, zadržiavanie vody a pod.).

Chov zvierat je zatiaľ prezentovaný chovom kráv, ktoré sú chované len kvôli produkcii maštalného hnoja.

V celom priestore je dôraz kladený na použitie prírodných materiálov, na trvalú udržateľnosť a harmóniu s prírodou.

Členovia komisie si postupne prezreli celý areál, vnútorný priestor sýpky a jednotlivé prírodné záhrady, ktoré môžu byť inšpiráciou aj pre verejnú zeleň. Po nájdení vhodných lokalít je možné vytvoriť prírodné záhrady aj v sídliskách.

Centrum a jednotlivé časti záhrad môžu byť inšpiráciou pre každého jednotlivca ako žiť v súlade s prírodou. Svojou činnosťou by centrum mohlo slúžiť pre jednotlivcov, rodiny, skupiny, ako aj pre deti z materských škôl, základných škôl i pre deti so špeciálnymi potrebami.

Na záver predseda komisie poďakoval p. D. za predstavenie centra a prítomným členom za účasť.

Zápisnica napísaná dňa 11.05.2023

Ing. Daniel KOPUNEC
predseda komisie

Ing. Zuzana PAUČINOVÁ
tajomníčka komisie

Príloha:

- Prezenčná listina zo zasadnutia – k prvopisu zápisnice